

- A. Deze nota is in overleg met de volgende disciplines geconcipieerd:
- B. Er is wel overeenstemming
- C. Er heeft overleg plaatsgevonden met wethouder Damsma.

KORTE INHOUD (GELIJKDUIDEND AAN VOORBLAD)

Samenwerkingsprotocol

---

1. Aanleiding.

Op 1 januari 2015 worden gemeenten verantwoordelijk voor de hulp aan de jeugd inclusief het gedwongen kader: jeugdbescherming en jeugdreclassering. De Jeugdwet bepaalt bovendien dat alleen gecertificeerde instellingen (GI) deze jeugdbescherming en jeugdreclassering mogen uitvoeren. De gecertificeerde instelling bepaalt of jeugdhulp is aangewezen in het kader van de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering, en zo ja, welke hulp dat moet zijn. De gecertificeerde instelling overlegt hierover met de gemeente. De Jeugdwet verplicht de gemeente en de gecertificeerde instellingen om hun afspraken hierover vast te leggen in een samenwerkingsprotocol.

In opdracht van het Transitiebureau Jeugd (samenwerkingsverband van de VNG, ministerie van VWS en het ministerie van V & J) is een landelijke handreiking "Uitvoering jeugdbescherming en jeugdreclassering" geschreven. Deze handreiking is gebruikt bij het opstellen van het samenwerkingsprotocol door de regionale werkgroep waar de Raad voor de Kinderbescherming, gecertificeerde instellingen en afgevaardigden van de 18 gemeenten in Zuid-Limburg in participeren.

Het samenwerkingsprotocol gecertificeerde instellingen is opgesteld in een regionale werkgroep waar de gecertificeerde instellingen, Raad voor de Kinderbescherming en afgevaardigden van de 18 gemeenten in Zuid-Limburg in vertegenwoordigd waren. Ook is het samenwerkingsprotocol afgestemd in het ambtelijk overleg waarin alle 18 gemeenten van Zuid-Limburg vertegenwoordigd waren.

2. Relatie met bestaand beleid.

Het is wettelijk verplicht een samenwerkingsprotocol op te stellen. In artikel 3.5 lid 3 van de Jeugdwet is opgenomen dat de gecertificeerde instellingen en het college de wijze van overleggen in het kader van het inzetten van jeugdhulp vastleggen in een protocol.

In het Beleidsplan Jeugd 2014-2018 (vastgesteld door de raad in februari 2014) is bij 6.5 de samenwerking met de Raad voor de Kinderbescherming al aangehaald. In het Uitvoeringsplan jeugd 2015 vastgesteld in september 2014 staat bij 3.4 de samenwerking met de gecertificeerde instellingen. Dit samenwerkingsprotocol is de uitwerking hiervan.

Ook met de Raad voor de Kinderbescherming is een protocol opgesteld (vastgesteld in september 2014). Beide protocollen dienen in samenhang uitgevoerd worden.

3. Gewenst beleid en mogelijke opties.

In de centrumregeling jeugd is jeugdbescherming en jeugdreclassering opgenomen als een van de taken waarop Zuid Limburg samenwerkt. Vandaar dat er 1 protocol opgesteld is voor de gemeenten van Zuid-Limburg en de gecertificeerde instellingen.

4. Duurzaamheid en gezondheid.

N.v.t.

5. Personeel & Organisatie.

N.v.t.

6. Informatie en automatisering.

Als gemeenten zijn we wettelijk verplicht om ons aan te sluiten op CORV (Collectieve Opdracht Routevoorziening). In het nieuwe jeugdstelsel krijgen gemeenten en justitiële organisaties andere verantwoordelijkheden bij de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Efficiënte en effectieve informatie-uitwisseling tussen betrokken partijen is daarbij cruciaal. Met CORV wordt de berichtenstroom gedigitaliseerd en gestandaardiseerd tussen partijen in de justitiële jeugdketen. Op dit moment wordt de aansluiting gerealiseerd.

7. (Duurzame) aanbestedingen.

N.v.t.

8. Beheersparagraaf IBOR.

N.v.t.

9. Financiën

Ten aanzien van de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn afspraken vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst met de gecertificeerde instellingen. Deze nota is door het college vastgesteld op 25 november 2014. Dat betekent dat de gecertificeerde instellingen per maatregel een bedrag per cliënt ontvangt om deze de maatregel uit te voeren. Het samenwerkingsprotocol sec heeft geen financiële gevolgen.

10. Voorstel.

Naast de inzet van jeugdhulp zijn gemeenten ook verantwoordelijk voor de inzet van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Om de veiligheid van jeugdigen goed te borgen als ook om goede afspraken te maken, is samen met de gecertificeerde instellingen, Raad voor de Kinderbescherming en gemeenten dit protocol opgesteld. In dit protocol zijn de samenwerkingsafspraken vastgelegd waaraan partijen moeten voldoen.

11. Vervolg / Planning.

Het jeugdteam heeft de taak om passende ondersteuning in te zetten ook als het om het gedwongen kader gaat. Het jeugdteam dient dan ook uitvoering te geven aan de gemaakte afspraken.

Er worden evaluatie momenten vastgelegd zodat bekeken wordt of de gemaakte afspraken nagekomen worden en uitvoerbaar zijn.

Samenwerkingsprotocol Zuid-Limburg en de gecertificeerde instellingen

Afspraken tussen gemeenten in Zuid-Limburg en de gecertificeerde instellingen

Inleiding

Gemeenten en Gecertificeerde Instellingen (hierna GI) hebben gezamenlijk de zorg voor de meest kwetsbare kinderen, de kinderen en jeugdigen met een maatregel. Zij willen zich gezamenlijk inspannen om deze kinderen en jeugdigen zo snel mogelijk de juiste zorg en bescherming te bieden. Om dit te bereiken maken de gemeenten en de GI in dit protocol afspraken.

De afspraken in dit protocol zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. Kinderen en jongeren, hun veiligheid en hun toekomstperspectief staan centraal. Veilig vangnet is gegarandeerd met zo mogelijk behoud van zelfregie.
2. De hulpverlening wordt gebaseerd op één gezin – één plan – één regisseur. Hulp in het gedwongen kader is (meestal) geen nieuw hulptraject, maar een tijdelijk onderdeel van het lopende hulpverleningsproces, waarin de al ingezette hulp meegenomen wordt en tevens nieuwe hulp ingezet kan worden specifiek aan het gedwongen kader.
3. Ouders en jongeren zijn nadrukkelijk betrokken bij het samenstellen van één gezin – één plan – één regisseur.
4. De expertise van de GI kan ook ingezet worden als nog geen sprake is van een gedwongen maatregel of na afloop van een maatregel (nazorg).
5. Een maatregel duurt zo kort mogelijk, maar wel zo lang als nodig.
6. GI en gemeenten dragen zorg voor deskundige beoordeling en inzet jeugdhulp, waarbij integrale vraag, eigen kracht en zelfregie uitgangspunt blijft.
7. Professionals hebben ruimte om samen te doen wat nodig is, zijn efficiënt en kostenbewust.
8. Meer zicht krijgen op de resultaten die de GI behalen.

Dit protocol is als volgt opgebouwd:

1. Algemene afspraken
2. Afspraken over het aanbod GI
3. Afspraken over aanbod Jeugdhulp
4. Afspraken over de werkwijze van de GI
5. Afspraken over de lokale inbedding
6. Afspraken over het inzetten van jeugdhulp door GI
7. Afspraken over calamiteiten en incidenten
8. Afspraken over privacy

1. Algemene afspraken

De gemeenten van Zuid Limburg¹ en de GI spreken af dat zij in de onderlinge samenwerking handelen volgens de afspraken in dit protocol. Voor alle afspraken geldt dat hiervan gemotiveerd afgeweken kan worden bijvoorbeeld als de (veiligheid)situatie van het kind erom vraagt.

1. De gemeenten² hebben een samenwerkingsprotocol opgesteld met de Raad voor de Kinderbescherming. Dit samenwerkingsprotocol geldt onverkort voor de GI voor zover de afspraken op hen van toepassing zijn.
2. De gemeente, de GI, de Raad voor de Kinderbescherming, het Veiligheidshuis en Veilig Thuis evalueren jaarlijks de gemaakte samenwerkingsafspraken. Deze evaluatie gaat over het proces,

---

¹ Beek, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Nuth, Onderbanken, Schinnen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal

² Met gemeente wordt bedoeld alle gemeenten van Zuid-Limburg. De 18 gemeenten hanteren de regels zoals opgesteld zijn in dit protocol. Bij het uitvoeren spreekt de RvdK met de individuele gemeente.

niet over inhoudelijke casussen. De gecertificeerde instellingen zullen naast deze terugkoppeling ook tussentijds de gemeente inlichten, als de onderlinge samenwerking ernstig in gebreke blijft.

3. De landelijke afspraken van GI met ketenpartners worden indien mogelijk voortgezet. In de bijlage van "Handreiking Uitvoering jeugdbescherming en jeugdreclassering" staan deze opgesomd.

2. Toereikend aanbod aan gecertificeerde instellingen

Om de verantwoordelijkheid voor jeugdbescherming en jeugdreclassering waar te maken, zorgt de gemeente in ieder geval voor een toereikend aanbod aan gecertificeerde instellingen.

1. Om voldoende aanbod te realiseren van GI wordt dit op Zuid-Limburgse schaal ingekocht. Daarbij worden in de dienstverleningsovereenkomsten afspraken gemaakt over:
  - a. Vormen van jeugdbescherming of jeugdreclassering
  - b. Tarieven
  - c. Volume
  - d. Prestatie-indicatoren
  - e. Het overleggen van een geldig certificaat van de daartoe door de minister geautoriseerde certificerende instelling (het Keurmerkinstituut).

3. Toereikend aanbod aan jeugdhulp

De gemeente zorgt voor een toereikend aanbod aan jeugdhulp die in het gedwongen kader ingezet kan worden.

1. De gemeente levert een lijst aan met gecontracteerde jeugdhulpaanbieders aan de GI.
2. De gemeente en de GI overleggen in een gesprek welke jeugdhulpaanbieder ingezet wordt.
3. De GI overlegt op casusniveau met de gemeente indien de GI ervoor kiest jeugdhulp in te zetten van een niet-gecontracteerde jeugdhulpaanbieder.
4. Binnen de bestaande afspraken zijn er voldoende mogelijkheden om passende hulp in te zetten. Indien dit niet mogelijk is, omdat de jeugdhulpaanbieder een wachtlijst heeft, treden GI en gemeenten in overleg om zo spoedig mogelijk een passende jeugdhulp te regelen.
5. Jaarlijks evalueren gemeenten en GI het aanbod van jeugdhulp op Zuid-Limburgse schaal.

4. Afspraken over de werkwijze GI

De GI voeren hun werk uit ten behoeve van kinderen en ouders met een rechtelijke maatregel. Concreet gaat het om de volgende maatregelen:

- (voorlopige) ondertoezichtstelling van minderjarigen.
De ondertoezichtstelling is een maatregel die de rechter dwingend oplegt wanneer een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jongere (ernstig) wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet (voldoende) helpt. Ouders hebben nog steeds het gezag, maar krijgen een gezinsvoogd naast zich.
- (voorlopige) voogdij
De rechtbank benoemt een voogd over alle minderjarigen, die niet onder ouderlijk gezag staan of van wie de ouders het gezag is ontnomen en in wier voogdij niet op wettige wijze is voorzien. De rechtbank kan de voogdij opdragen aan een natuurlijk persoon of aan een instelling. Alleen in het laatste geval voert de GI de maatregel uit.
- Jeugdreclassering
Jeugdreclassering is bedoeld voor jongeren (12-23 jaar) die in aanraking zijn gekomen met justitie (dat wil zeggen: een strafbaar feit hebben gepleegd, of langdurig schoolverzuimen) en voor wie een lichte straf niet (meer) volstaat. Zij zijn jongeren met een groot risico op recidive en problemen op meerdere leefgebieden, jongeren dus die zonder ingrijpen

mogelijk verder in de criminaliteit zullen afglijden. Een jeugdreclasseringsmaatregel kan worden opgelegd door de Raad, het OM, de rechter of de directeur van de JJI.

Om deze opdracht te kunnen uitvoeren is intensieve samenwerking nodig tussen gecertificeerde instelling(en), gemeenten, lokale voorzieningen en jeugdhulpaanbieders. Alleen dan is het mogelijk om ieder kind geschikte hulp, zorg of bescherming te bieden en een doorgaande lijn in de hulp voor de jeugdige te bewerkstelligen.

Eén gezin, één plan, één regisseur

1. De GI werken volgens het principe één gezin, één plan, één regisseur en sluiten aan op het bestaande plan.
2. De gemeente blijft de procesregie houden over het één gezin, één plan, vóór, tijdens en na beëindiging van de maatregel. De inhoudelijke regie op het moment dat een maatregel is ingezet ligt bij de GI.
3. De gemeente en de GI streven naar een zo 'kort en licht' mogelijke inzet van het gedwongen kader, zodat beëindiging van de maatregel en terugverwijzing naar het wijkteam (afschalen) mogelijk wordt.
4. De gemeente en de GI maken afspraken over de evaluatie van de ingezette jeugdhulp en afsluiting.

Woonplaatsbeginsel

5. Het woonplaatsbeginsel wordt toegepast.
  - a. Indien er knelpunten ontstaan heeft de gemeente de regie om deze op te pakken.
  - b. De gemeente zorgt bij verhuizing voor een warme overdracht naar de andere gemeente.
  - c. Bij onduidelijkheden of stagnatie treden GI en gemeente in overleg.

Specifieke afspraken rond de jeugdreclassering

6. De gemeente en de GI maken afspraken over de manier van werken als zij door (a) de RvdK geïnformeerd wordt over de strafrechtelijke beslissing tot inzet van jeugdhulp in het kader van een gedragsmaatregel of (b) de selectiefunctaris, de inrichtingsarts, of directeur van de justitiële jeugdinrichting besluit tot de inzet van jeugdhulp in het kader van het scholings- en trainingsprogramma.

ICT

7. De GI maken gebruik van een ICT-systeem voor de samenwerking en voor het genereren van de wettelijk verplichte³ beleidsinformatie. Gemeente maakt afspraken met de GI of aanvullende beleidsinformatie nodig is en hoe deze wordt aangeleverd.
8. De gemeente en de GI maken gebruik van CORV en wanneer het nodig is maken zij gebruik van andere mogelijkheden om elkaar te informeren.
9. De GI gebruiken de Verwijsindex Risicjongeren.

Overige werkafspraken

10. De GI dragen zelf zorg voor evaluatie en innovatie van de gehanteerde methoden.
11. De GI is 7 dagen per week, 24 uur per dag bereikbaar⁴.

5. Afspraken over de lokale inbedding

Het is voor jeugdigen en hun ouders van belang dat de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering (en de jeugdhulp die in het gedwongen kader wordt ingezet) zoveel mogelijk aansluit op hun sociale omgeving, het lokale beleid en het lokale sociale domein. Er moet in dat

---

³ Besluit Jeugdwet, paragraaf 7.5 'Beleidsinformatie'

⁴ Conform normenkader JB/JR eis D.5.1.

opzicht geen 'breuk' zijn tussen het vrijwillige aanbod en het gedwongen kader. Naast een omschrijving van de positie van de GI in het lokale veld en de taken die aan deze instellingen worden toebedeeld, moet er ook een andere omschrijving komen van de samenwerking tussen de GI met lokale voorzieningen. De kaders van deze afspraken worden hier opgenomen. Op subregionaal niveau worden deze afspraken geconcretiseerd in afstemming met het lokale beleid.

1. De gemeente en de GI maken afspraken over de uitvoerende werkwijze als een spoedmaatregel (VOTS) noodzakelijk wordt.
2. De gemeente en GI maken afspraken over de aansluiting met het lokale beleid en het lokale sociale domein (wijkteams).
3. De gemeente en GI maken afspraken over hoe gedurende de uitvoering van de maatregel de GI met het wijkteam communiceert over de voortgang en over de vraag of afsluiting en daarmee afschaling mogelijk is.
4. De gemeente en GI maken afspraken over wie bepaalt welke jeugdhulp noodzakelijk blijft na afsluiting, eventueel ook voor andere gezinsleden.
5. De gemeente en de GI spreken af hoe en door wie terugval in problematiek opgevangen wordt (hermeldingen).

6. Inzetten van jeugdhulp

Onderdeel van de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering is de bevoegdheid van de GI om jeugdhulp in te zetten. De gemeente is wettelijk verplicht deze hulp te leveren.⁵ Gaat het om de inzet van jeugdhulp in het kader van jeugdbescherming, dan moet de GI hierover overleggen met de gemeente. Bij jeugdhulp in het kader van een strafrechtelijke beslissing hoeft dat niet. Als de hulp doorloopt na de in de strafrechtelijke beslissing genoemde termijn, dan is overleg wel weer noodzakelijk.

Algemeen jeugdhulp

1. De gemeente en de GI maken afspraken over hoe de route naar de jeugdhulpaanbieder loopt, welke formaliteiten en informatieve documenten nodig zijn voor welke vormen van hulp.
2. De gemeente en de GI maken afspraken over hoe de inzet van jeugdhulp in crisissituaties verloopt.
3. De gemeente en de GI maken afspraken over wanneer en onder welke voorwaarden de GI budgethouder van een pgb kan zijn dat in een eerdere fase door de gemeente is ingezet ten behoeve van het gezin.
4. De gemeente en de GI maken afspraken over hoe omgegaan wordt met aanvragen door ouders van een pgb gedurende een ondertoezichtstelling.
5. De gemeente en de GI maken afspraken over hoe te handelen bij verschil van mening tussen de GI en gemeente over de inzet van hulp of vorm waarin die geboden wordt.
6. De gemeente en de GI maken afspraken als naar het oordeel van de GI noodzakelijke hulp niet (of niet op korte termijn) beschikbaar is, bijvoorbeeld door wachtlijsten.

Kwaliteit

7. De gemeente en de GI maken afspraken over hoe te handelen indien de GI constateert dat een door de gemeente gecontracteerde jeugdhulpaanbieder niet de kwaliteit levert die verantwoord is op casusniveau.

7. Calamiteiten en incidenten

1. Gemeente en de GI benoemen een contactpersoon die geïnformeerd wordt bij een calamiteit of incident.

---

⁵ Art 2.4 lid 2 en 3.5 Jeugdwet

2. Gemeente en de GI maken afspraken over op welk moment de gemeente en GI geïnformeerd wordt over een calamiteit of incident.
3. De gemeente en de GI maken afspraken over wie de betrokken ketenpartners informeert.
4. De gemeente en de GI maken afspraken over wie de woordvoering in de media voert.
5. De gemeente en de GI maken afspraken over wie besluit tot een breder ketenonderzoek naar de calamiteit. De GI doet in ieder geval ook zelf een intern onderzoek naar de calamiteit en rapporteert hierover aan de Inspectie Jeugdzorg.
6. Gemeenten en GI hanteren het calamiteitenprotocol.

8. Privacy

De gemeente en GI maken afspraken over de waarborging van privacy bij het overdragen van informatie op casusniveau. Hierbij wordt de privacy informatie folder⁶ gehanteerd.

---

⁶ Privacy informatie folder gepubliceerd door stelselwijziging jeugd op www.voordejeugd.nl